

PEART301 - Τέχνη II - Η Τέχνη και η Διδακτική της στο Δημοτικό Σχολείο

Τίτλος Μαθήματος	Τέχνη II - Η Τέχνη και η Διδακτική της στο Δημοτικό Σχολείο				
Κωδικός Μαθήματος	PEART301				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Πτυχίο				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	4 ^ο / Χειμερινό				
Όνομα Διδάσκοντα	Βικτωρία Παύλου				
ECTS	6	Διαλέξεις / εβδομάδα	1 / κάθε βδομάδα	Εργαστήρια / εβδομάδα	2/ κάθε βδομάδα
Στόχοι Μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις αρχές που διέπουν τον τομέα της εικαστικής αγωγής, συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών ρόλων της τέχνης στην εκπαίδευση, των διδακτικών μεθοδολογιών για την ενσωμάτωση δραστηριοτήτων ανταπόκρισης σε έργα τέχνης και για τον σχεδιασμό πραγματικά δημιουργικών δραστηριοτήτων για την παραγωγή έργων τέχνης και τον σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων τέχνης. Επιπλέον, το μάθημα στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στους φοιτητές/τριες να αναπτύξουν περαιτέρω τις δεξιότητες οπτικού γραμματισμού, τις ικανότητές τους να συνομιλούν με έργα τέχνης και να παράγουν έργα τέχνης. Αυτή η βιωματική πτυχή του μαθήματος θα τους προσφέρει πολύτιμες διαισθητικές γνώσεις καθώς και απαραίτητες δεξιότητες και στάσεις για την οργάνωση ενοτήτων τέχνης με νόημα για τα παιδιά. Συνολικά, για να αναπτυχθεί η επαγγελματική ταυτότητα των φοιτητών/τριων στην τέχνη, οι φοιτητές/τριες καλούνται να αναλάβουν τους ρόλους των ερευνητών, των καλλιτεχνών και των σχεδιαστών προγραμμάτων σπουδών.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να ανακαλούν, να περιγράφουν και να αιτιολογούν τους πολλαπλούς ρόλους που η τέχνη μπορεί να έχει τόσο στη ζωή κάθε ατόμου όσο και μέσα στο αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου της Κύπρου. 2. Να αναγνωρίζουν και να επεξηγούν τη συνεισφορά των έργων τέχνης στην ανάπτυξη του οπτικού γραμματισμού, της κριτικής και δημιουργικής σκέψης. Να αναπτύξουν κριτική σκέψη και να ανταποκρίνονται σε έργα τέχνης χρησιμοποιώντας τη σωστή ορολογία. Να συζητούν διάφορες διδακτικές προσεγγίσεις αξιοποίησης έργων τέχνης στα πλαίσια σχεδιασμού και ανάπτυξης εικαστικών προγραμμάτων. 3. Να περιγράφουν σημαντικά στοιχεία/ζητήματα που πρέπει λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη εικαστικών προγραμμάτων (σκοποί, στόχοι, μέσα/υλικά/τεχνικές, σχέδιο δράσης, αξιολόγηση, κλπ.) 				

	<p>4. Να πειραματίζονται με διάφορες εικαστικές έννοιες και με διάφορα μέσα, υλικά και τεχνικές και να επιλέγουν τα καταλληλότερα για ποικίλες μαθησιακές δραστηριότητες.</p> <p>5. Να σχεδιάζουν και να οργανώνουν εικαστικά προγράμματα για παιδιά δημοτικού σχολείου που να είναι προκλητικά και να παρέχουν ευκαιρίες για πρωτοτυπία.</p>		
<p>Προαπαιτούμενα</p>	<p>Κανένα</p>	<p>Συναπαιτούμενα</p>	<p>Κανένα</p>
<p>Περιεχόμενο Μαθήματος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οπτικός γραμματισμός: θεωρία των εικαστικών στοιχείων και αρχών (εικαστική γλώσσα), δεξιότητες οπτικού γραμματισμού (π.χ. παρατήρηση, επικοινωνία, αξιολόγηση, πειραματισμός, κριτική, δημιουργία, κλπ.). • Ανταπόκριση και ερμηνεία έργων τέχνης: σημαντικότητα, ρόλος στο μάθημα των εικαστικών τεχνών, διδακτικές προσεγγίσεις για δραστηριότητες θέασης έργων τέχνης, κριτήρια επιλογής έργων τέχνης. • Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών: σχεδιασμός και οργάνωση εικαστικών ενοτήτων (διατύπωση στόχων, ανάπτυξη δραστηριοτήτων θέασης και δημιουργίας), ανάπτυξη κριτικής σκέψης, φαντασίας και δημιουργικότητας, μέθοδοι αξιολόγησης, παραδείγματα εικαστικών προγραμμάτων, παραδείγματα έργων τέχνης παιδιών. • Αναλυτικά προγράμματα εικαστικών τεχνών: Ο ρόλος του μαθήματος των εικαστικών τεχνών στο δημοτικό σχολείο (ιστορική εξέλιξη/διαδρομή), φιλοσοφία και σκοποί αναλυτικών προγραμμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στο αναλυτικό πρόγραμμα των εικαστικών τεχνών στην Κύπρο. • Κύπριοι καλλιτέχνες: Γνωριμία με το έργο επιλεγμένων κύπριων καλλιτεχνών. • Εργαστηριακή επαφή με έννοιες, μέσα και υλικά: Πορτρέτο (ρεαλιστικό, σουρεαλιστικό), ανθρώπινη φιγούρα (αναλογίες, κίνηση διαστάτης και τρισδιάστατης αναπαράσταση, κ.α.), εικονογράφηση (παραμύθι, εικονογράφηση και παιδιά), χαρακτηριστική (λινόλεουμ), χρήση ποικίλων γραφικών υλικών (όπως, μολύβι, χρώματα, πένακι, μαρκαδόροι, παστέλ, κ.α.), χρήση άχρηστων υλικών, κ.α. 		
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Το μάθημα λειτουργεί σε δύο επίπεδα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • το θεωρητικό επίπεδο το οποίο αφορά την ενασχόληση με διάφορα ζητήματα σχετικά με διδακτικές προσεγγίσεις (ρόλος των εικαστικών τεχνών, θέαση έργων τέχνης, δημιουργική σκέψη, σχεδιασμός και οργάνωση ενοτήτων/προγραμμάτων), και • το πρακτικό/εργαστηριακό επίπεδο το οποίο αφορά την ενασχόληση/εξοικείωση πρακτικά με διάφορες εικαστικές έννοιες και με διάφορες τεχνικές και μεθόδους δημιουργίας έργων τέχνης. <p>Η επιλογή αυτής της μεθοδολογίας στηρίζεται στο μοντέλο PCKg (Pedagogical Content Knowing) για προετοιμασία εκπαιδευτικών, το οποίο εντοπίζει τέσσερις τομείς γνώσεων που οι φοιτητές/-τριες πρέπει να αποκτήσουν ταυτόχρονα και οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι: α) παιδαγωγική</p>		

	<p>γνώση, β) γνώση του γνωστικού αντικείμενου, γ) γνώση των παιδιών, και δ) γνώση του περιβάλλοντος μάθησης.</p> <p>Και στα δύο επίπεδα οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με ποικίλα παραδείγματα εικαστικών προγραμμάτων και συζητούν τα μαθησιακά αποτελέσματα και τις μαθησιακές προτιμήσεις.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Adams, L. (2006). <i>Τα μηνύματα της τέχνης</i>. Αθήνα: Δίαυλος.</p> <p>Erstein A. και Τρίμη, Ε. (2005). <i>Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά. Ενισχύοντας τους μικρούς καλλιτέχνες</i>. Αθήνα: Γιώργος Δαρδαρός, Τυπωθήτω</p> <p>Ανδρούσου, Α. (2000). <i>Το πολύχρωμο σχολείο. Μια εμπειρία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από την τέχνη</i>. Αθήνα: Νήσος.</p> <p>Παύλου, Β. (2017). <i>Εικαστικές τέχνες και εκπαίδευση. Τα παιδιά ως θεατές και παραγωγοί έργων τέχνης</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη</p> <p>Σάλλα, Τ. (2011) (επιμ.). <i>Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδακτική της τέχνης</i>. Αθήνα: Νήσος.</p>
<p>Αξιολόγηση</p>	<p>Συνεχής αξιολόγηση: 70%</p> <p>Εργασία (25%): Οι φοιτητές/τριες καλούνται να αναπτύξουν μια εικαστική ενότητα και έτσι να επιδείξουν τις παιδαγωγικές γνώσεις περιεχομένου τους στο σχεδιασμό και την οργάνωση εικαστικών δραστηριοτήτων που προάγουν τις ικανότητες της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας. Επιπλέον, γίνεται αντιληπτή η στάση τους απέναντι στον ρόλο της τέχνης στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών.</p> <p>Πορτφόλιο (45%): Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές/τριες πρέπει να ανταποκριθούν σε οδηγίες σχετικά με τον βιωματικό πειραματισμό με υλικά, τεχνικές και έννοιες τέχνης. Στο τέλος του εξαμήνου, πρέπει να υποβάλουν το πορτφόλιο τους, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει τις εργασίες τους και τον αναστοχασμό τους για τις εργασίες τους χρησιμοποιώντας την κατάλληλη ορολογία.</p> <p>Τελική αξιολόγηση: 40% (Τελική εξέταση)</p> <p>Κατά την τελική εξέταση, οι φοιτητές/τριες πρέπει να καταδείξουν εις βάθος κατανόηση των βασικών εννοιών του μαθήματος, συμπεριλαμβανομένων των ρόλων της εικαστικής εκπαίδευσης στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών, την ανταπόκριση στα έργα τέχνης, τις διδακτικές προσεγγίσεις για δραστηριότητες ανταπόκρισης σε έργα τέχνης και τις μεθοδολογίες διδασκαλίας για το σχεδιασμό και την οργάνωση εικαστικών ενοτήτων/προγραμμάτων.</p>
<p>Γλώσσα</p>	<p>Ελληνική</p>